

Anti-Pestprotocol CBS De Open Poort.

1. Doelstelling:

“ Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

2. Voorwaarden

Pesten is een probleem dat wij onder ogen zien en serieus willen aanpakken. Voorwaarden om in de aanpak te slagen:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Als pesten zich voordoet, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer er sprake is van hardnekkig pestgedrag wordt deskundig advies / hulp ingeroepen (GGD, Jeugdzorg, arts/pestcoördinator/gedragscoördinator/vertrouwenspersoon).

3. Signalen

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren en negeren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen.
- Pesten via social media.

4. Aanpak

- Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.
- Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken en aan het pestprotocol.
- Regelmatig wordt een onderwerp aan de orde gesteld zoals veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies, digitaal pesten.
- Goed voorbeeld van leerkrachten en ouders heeft grote invloed op sociaal gedrag van kinderen. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.
- Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd.

5. Belangrijke afspraken bij het hanteren van het pestprotocol.

Afspraak 1: Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

“Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken”.
Deze regel geldt natuurlijk ook voor de ouders van alle kinderen.

Afspraak 2: Iedere leerling heeft de verantwoordelijkheid om een pesterij bij de leerkracht aan te kaarten.

Afspraak 3: Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Samen met de leerkracht(en) wordt naar een oplossing gezocht en wordt actie ondernomen.

Afspraak 4: De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste én de pester. In overleg met de ouders wordt bekeken wat de beste aanpak is.

6. Onze regels op de De Open Poort:

1. Iedereen hoort erbij, wij zijn aardig voor elkaar.
2. Wij gaan met anderen om, zoals wij ook willen dat anderen met ons omgaan.
3. Wij luisteren naar elkaar en maken goede afspraken met elkaar.
4. Wij gedragen ons rustig in de school.
5. Wij zijn zuinig op alle spullen.

Toevoeging: Kinderen kunnen aan het begin van een schooljaar in hun eigen groep aanvullingen opstellen. Deze worden zichtbaar in de klas opgehangen.

De regels worden duidelijk zichtbaar in de school opgehangen.

7. Wat doen we als.....

De leerkracht het idee heeft dat er sprake is van stiekem pesten?

- De leerkracht stelt een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de groep te komen.

Er gesignaleerd wordt dat een leerling wordt gepest? (door gepeste leerling zelf, ouders, andere leerling of leerkracht).

- De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest.
- Bij pestgedrag worden de ouders(van pester en gepeste) op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders werken samen in goed overleg aan een bevredigende oplossing.

Wanneer bovenomschreven stappen niet leiden tot het gewenste resultaat wordt er als volgt gehandeld:

De leerkracht heeft de keuze uit onderstaande maatregelen, passend bij de situatie:

- ❖ Een of meerdere pauzes binnen blijven, met een opdracht.
- ❖ Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- ❖ Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Bij aanhoudend pestgedrag kan in overleg met de ouders en IB deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden. Dit wordt beslist door de directeur.
- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Dit gaat in overleg met de leerplichtambtenaar en het bestuur.

8. Hoe begeleiden we.....

Het gepeste kind:

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- We benoemen met het kind verschillende manieren van reageren.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We stimuleren het kind zich anders/beter op te stellen.
- We praten met de ouders van het kind.
- We plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen.
- Indien wenselijk schakelen we, in overleg met de ouders, hulp in.

De pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.

- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen als het kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

De grote groep:

- We maken duidelijk wat iedere leerling moet doen als hij / zij ziet of weet dat iemand gepest wordt.
- We maken het probleem bespreekbaar in de groep.
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij trekken voor de gepeste leerling.
- We bespreken met de leerlingen dat “meedoen” met de pester meestal kan leiden tot verergering van het probleem.
- We laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.

9. Adviezen aan.....

De ouders van de gepeste kinderen:

- De communicatie met het eigen kind openhouden / in gesprek blijven.
- Een pestprobleem direct met de leerkracht bespreken.
- Het eigen kind steunen in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Het eigen kind stimuleren naar de leerkracht te gaan.

De ouders van pesters:

- Het eigen kind serieus nemen.
- Achter de oorzaak van het pestgedrag zien te komen.
- Het eigen kind gevoelig maken voor wat het anderen aandoet.
- Ongewenst gedrag corrigeren en het goede gedrag benoemen.
- Het eigen kind duidelijk maken dat u achter de beslissing van school staat.
- Niet in paniek raken: elk kind loopt kans pester te worden.

De ouders van alle kinderen:

- De ouders van het gepeste kind serieus nemen.
- Rekening houden met de gevoelens van de ouders van het gepeste kind en de pester.
- Het eigen kind stimuleren om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Het eigen kind bij ongewenst gedrag corrigeren en goed gedrag benoemen.
- Zelf het goede voorbeeld geven.
- Het eigen kind leren voor anderen op te komen.
- Het eigen kind leren voor zichzelf op te komen.

10. Digitaal Pesten...

Digitaal pesten is een onderdeel van traditioneel pesten.

Vormen van digitaal pesten

Anonieme berichten versturen via WhatsApp en Messenger, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping, en het versturen van een e-mail bom. Landelijk heeft 20% van de leerlingen te maken met digitaal pesten.

Effecten

De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

Verantwoordelijkheid van de school

Soms gebeurt pesten buiten de school. Al zijn we als school niet verantwoordelijk, het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat.

Hoe kan digitaal pesten voorkomen worden?

1. Leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van digitaal pesten en de strafbare feiten.
2. Afspreken van internetgedrag en samen met de leerlingen regels maken (zie bijlage 1)
3. Pesten bespreekbaar maken in de klas en leerlingen elkaar daarop laten aanspreken.

Hoe kun je digitaal pesten aanpakken?

voorbeeld 1 Een blootfoto van een leerling is op het internet geplaatst:

- Luister naar de leerling.
- Toon begrip en veroordeel niet.
- Neem contact met de ouders op.
- Meld dit bij de vertrouwenspersoon.
- Meld dit bij de provider met verzoek tot verwijdering van de foto.
- Zet jouw provider in dit e-mailadres: abuse@provider.nl
- Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen.
- Probeer de dader te achterhalen.
- Voer maatregelen richting dader uit.

voorbeeld 2 Een leerling wordt steeds lastig gevallen (stalking):

- Leer de leerling assertief te zijn: nee zeggen, contact afsluiten.
- De leerling niet laten ingaan op de stalker.
- Breng de ouders op de hoogte.
- Adviseer de ouders en de leerling om bewijslast te verzamelen.
- Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen.

voorbeeld 3 Over een leerling wordt geroddeld via Social Media:

- Geef steun en luister naar de leerling.
- Adviseer de leerling berichten te bewaren en op te slaan.
- Probeer de dader te achterhalen via systeembeheerder en slachtoffer.
- Bespreek het met de leerkracht/trouwenspersoon.
- Spreek de pesters aan.
- Voer eventueel een klassengesprek.
- Neem contact met de ouders op.

- Probeer de dader op te sporen Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Je gebruikt daarvoor de zogenaamde logfiles van de school-server (centrale computer). Vanzelfsprekend heb je daar wel (technische) ondersteuning van een ICT-coördinator, systeembeheerder, en/of externe beheerder voor nodig.
- Ga na wanneer het bericht verstuurd is en welke klas op dat moment gebruik maakte van de computers. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op haatmail of andere ongewenste berichten.

Blokkeren van afzenders

Sommige programma's hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. Verwijs ouders naar onderstaande websites voor meer informatie. Op den duur loont het wellicht de moeite de leerling een nieuw mailadres te geven. Vertel je leerlingen dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun mailadres aan anderen.

Digitaal pesten is strafbaar

Er zijn verschillende vormen van digitaal pesten die strafbaar zijn. Daar kun je hier meer over lezen: Digitaal pesten wat is strafbaar? Leerlingen realiseren zich dat vaak niet. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld.

Informatieve websites over digitaal pesten

www.mijnleerlingonline.nl

www.dekinderconsument.nl

www.iksurfveilig.nl

www.internetsoa.nl

www.i-respect.nl

Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit ANTI-

PESTPROTOCOL.

September 2020

Bijlage 1

Regels voor het gebruik van internet op CBS De Open Poort.

1. Je krijgt een opdracht van de leerkracht.
2. Denk goed na over wat je moet doen om de opdracht goed uit te voeren.
3. Klik nooit “zomaar” op een knop of plaatje. Als je niet zeker weet of het mag, vraag het dan eerst aan de leerkracht.
4. Als om je naam gevraagd wordt, vraag dan eerst toestemming aan je leerkracht.
5. Geloof niet alles wat je op internet ziet of leest.
6. Vul nooit een formulier in en druk nooit op de knop “versturen” voor je toestemming van de leerkracht hebt gekregen.
7. Zoek op internet alleen naar onderwerpen die je op school nodig hebt.
8. E-mail op school alleen over onderwerpen die met school te maken hebben.
9. Als je per ongeluk op een site (seks, grove taal, geweld enz.) komt waarvan je weet dat het niet de bedoeling is, is dat niet erg. Vertel het wel altijd meteen aan je meester of juf.
10. Het bewust zoeken naar ongewenste sites (seks, grove taal, geweld enz.) zal worden gemeld bij de directeur. Deze zal je ouders inlichten.
11. Als je aan het mailen bent gebruik je geen scheldwoorden en maak je geen vervelende opmerkingen.
12. Wanneer iemand een vervelende E-mail aan jou stuurt, laat je die altijd aan de meester of juf lezen.
13. Iets downloaden of uitprinten mag alleen na toestemming van de leerkracht.
14. De computer gebruiken mag alleen met toestemming van de leerkracht.
15. Mobieltjes zijn alleen toegestaan als de leerkracht daar toestemming voor geeft. Dit geldt ook op het schoolplein.

Bijlage 2

Omgaan met sociale media

In een tijd waarin het internet tot een van de belangrijkste communicatiemiddelen is geworden, verdient het ook aandacht om zorgvuldig met dit medium om te gaan.

In een algemene gedragscode van LOGOS is vastgelegd welke gedragingen van personeelsleden en vrijwilligers wenselijk worden geacht.

Voor kinderen hebben we op school vastgelegd wat zij op het internet wel en niet mogen.

Voor personeelsleden is dat (nog) niet het geval. Op CBS De Open Poort willen we daarom enkele uitgangspunten formuleren als leidraad voor het gedrag van medewerkers van de school.

Het is helder dat er vanuit de school bepaalde websites niet bezocht mogen worden (geweld, pornografie, racisme, enz.)

Daarnaast moet de medewerker zich bewust zijn van het feit dat als zij/hij berichten achterlaat op forums, tweets verstuurt enz. traceerbaar is voor een groot publiek. Elke gedane uiting kan tot in lengte van jaren worden opgespoord, zolang deze door de beheerder van de site niet wordt verwijderd. Zowel privé als zakelijk kunnen gedane uitingen dus lang vindbaar zijn voor derden en zowel de betrokkene als de school schade berokkenen. Elke uiting in de vorm van laster, belediging, obsceniteit e.d. is dus ongeoorloofd.

Niets bijzonders, als we praten over gangbare opvattingen van moraal en fatsoen.

Tevens is het van belang dat de medewerker van de school zich uiterst voorzichtig gedraagt als het gaat om contacten via Social Media. Ook deze zijn voor een breed publiek te volgen; zeker als vrienden van vrienden van vrienden de berichten kunnen lezen. Van privacy is geen sprake meer.

De medewerker dient zich bewust te zijn van de kwetsbare positie die zij/hij inneemt als sprake is van contacten met leerlingen (of hun ouders). Berichten die medewerkers onderling aan elkaar sturen zijn (soms) voor anderen inzichtelijk. Iedere medewerker van CBS De Open Poort dient zich daarvan bewust te zijn en is verantwoordelijk te achten voor de gevolgen van uitingen die via publieke media worden gedaan.